

26-05-2014

Administrationsgrundlag for tilladelse til opstilling og drift af ladestandere og reservation af p-pladser til elbiler

Sagsnr.
2014-0103147

Dette dokument beskriver Københavns Kommunes administrationsgrundlag for tilladelse til opstilling og drift af ladestandere og reservation af p-pladser til elbiler. Administrationsgrundlaget er gældende fra 1.1.2015.

Dokumentnr.
2014-0103345-1

Sagsbehandler
Kasper Brenøe Isbrand

Baggrund

Københavns Kommune vil være verdens første CO₂-neutrale hovedstad i 2025. I 2012 udledte transportsektoren i København 544.000 ton CO₂, hvilket svarer til 27 % af byens samlede CO₂-udledning. Heraf udgjorde vejtrafikken alene 69 % af udledningen fra transport. 'KBH 2025 Klimaplanen', blev vedtaget den 23. august 2012 i Borgerrepræsentationen. Planen viser vejen mod et CO₂-neutralt København i 2025 – fx skal bilisterne køre på el, brint og biogas. Målet er, at 20-30 % af lette køretøjer og 30-40 % af tunge køretøjer kører på nye drivmidler i 2025.

Antal p-pladser til elbiler

Københavns Borgerrepræsentation gav pr. 11. marts 2010 tilladelse til at reservere op til 500 p-pladser til elbiler i Københavns Kommune. I KBH 2025 Klimaplanen, som blev vedtaget i Borgerrepræsentationen den 23. august 2012, anføres det desuden, at antallet af reserverede p-pladser til elbiler kan udvides med yderligere 500-1000 pladser, hvis behovet opstår, men dette er ikke politisk besluttet. Når den eksisterende ramme på 500 p-pladser vurderes utilstrækkelig, tages der stilling til, om der er behov for at udvide den eksisterende ramme yderligere.

Procedure

Private operatører ansøger Københavns Kommune, Center for Parkering om tilladelse til opstilling og drift af ladestander til elbiler på en given lokation. Såfremt ansøgningen godtages, vil forvaltningen udstede tilladelsen og samtidig reservere en til to p-pladser til elbiler.

Tildelingskriterier

Beslutningen om at give tilladelse til opstilling og drift af ladestandere og reservation af p-pladser til elbiler beror på forvaltningens vurdering af trafikale og fysiske forhold på den søgte lokation. Lokationen skal opfylde ét eller flere af følgende fysiske kriterier til etablering af ladestandere:

- Fortovet skal have en bredde, så en ladestander kan etableres, uden at fremkommeligheden for fodgængerne forringes. Det betyder som udgangspunkt, at fortovsfliserne skal holdes fri.
- Ladestandere skal kunne placeres min. 50 cm. fra kørebanens nærmeste kant for at mindske risiko for påkørsel.

Mobilitet og byrum

Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

Telefon
2080 4339

Mobil
2639 1555

E-mail
ZRIB@tmf.kk.dk

EAN nummer
5798009493149

- Ladestandere kan pt. ikke etableres, hvor der er cykelsti mellem parkeringsarealet og ladestanderen, da det vil resultere i, at ledningen ligger henover cykelstien.

Der kan som udgangspunkt tildeles en til to p-pladser til en stander, mens der ikke er loft over antallet af pladser, der kan tildeles på en given lokation. Nyetablering af pladser i områder med højt parkeringspres forudsætter dog, at der kan dokumenteres et behov for etablering af ladestandere. Forvaltningen vil vurdere, om den fremlagte dokumentation er tilstrækkelig.

Regulering af antal reserverede p-pladser

Det er både i operatørens og i forvaltningens interesse, at der er overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel på antallet af p-pladser reserveret til elbiler, og derfor kan forvaltningen i dialog med operatøren løbende regulere antallet af reserverede p-pladser på hver enkelt lokation. En reduktion eller forhøjelse af antallet af p-pladser ift. den oprindelige tilladelse (jf. punkt 1.2) kan ske på foranledning af borgerhenvendelser, henvendelse fra operatørerne selv eller på baggrund af generel manglende udnyttelse. Det skal dog understreges, at forvaltningen ikke uden videre kan pålægge operatøren til at nedlægge pladser, og at en sådan nedlæggelse derfor skal ske med operatørens samtykke. Forvaltningen vil til orientering årligt forelægge Teknik- og Miljøudvalget en analyse af udnyttelse af p-pladser reserveret til elbiler, baseret på operatørens halvårslige afrapportering (jf. punkt 2.4) sammenholdt med parkeringsbelægning.

I tilfælde af klager over manglende udnyttelse af de til elbiler reserverede p-pladser, afventes forvaltningens førstkommande årlige afrapportering til Teknik- og Miljøudvalget, som forvaltningen vil bruge til at vurdere, om behovet for at reducere i antallet af reserverede p-pladser er væsentligt eller ej.

En reduktion i antallet af p-pladser vil anses som midlertidig og vil ikke medføre nedlæggelse af ladestandere, med mindre operatøren ønsker en permanent reduktion. Forvaltningen vil foretage den midlertidige ændring af skiltningen.

Administrationsgrundlag for brintbiler

Københavns Kommune ønsker at fremme både el-, biogas- og brintbiler, men juridisk set har kun rene elbiler hidtil kunnet benytte p-pladser reserveret til elbiler. Med dette administrationsgrundlag gives tilladelse til, at også brintbiler kan benytte p-pladserne til elbiler, indtil der vedtages et nyt administrationsgrundlag.

Tilladelse gives på nedenstående betingelser:

1. Etablering af ladestandere

1.1 Operatøren etablerer selv alle tekniske installationer ifm. ladestanderne og afholder selv udgifterne hertil. Installationerne skal

udføres i henhold til Ledningspakken. Det er operatørens ansvar, at de forskellige tekniske komponenter og disses installation til enhver tid følger den gældende lovgivning, ligesom operatøren til enhver tid har det fulde forsikringsmæssige ansvar for tilstedeværelsen og driften af operatørens ladestandere på offentligt areal.

1.2 Center for Parkering varetager skiltning og afmærkning ifm. etablering af ladestandere. Som udgangspunkt reserveres en til to p-pladser til én ladestander. Antallet af reserverede båse kan øges i takt med, at et dokumenteret behov viser sig.

1.3 Inden opgravning i vejarealer udføres, skal operatøren i henhold til vejlovens § 101 indhente opgravningstilladelse hos Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Trafik, ligesom denne skal søge oplysninger om evt. kabler og deres placering hos Ledningsejerregistret LER. Operatøren er ansvarlig for opfyldelsen af betingelserne i denne.

1.4 Operatøren er ansvarlig for, at de elektriske installationer udføres i overensstemmelse med gældende dansk lovgivning og i henhold til danske standarder og sikkerhedskrav, herunder stærkstrømsbekendtgørelsen.

1.5 Operatøren er for ledninger og eventuelle skilte underlagt gæsteprincippet i vejlovens § 106 om ledninger i offentlig vej, og for ladestander underlagt vejlovens § 102, dog med de modifikationer, der fremgår af denne tilladelse.

1.6 Ladestanderens udformning skal godkendes af Københavns Kommune, medmindre ladestanderen allerede er stillet op på tidspunktet for tilladelsens udstedelse.

1.7 Når standeren er opstillet informeres Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Parkering, som herefter vil etablere afmærkning og skiltning.

2. Driftsbetingelser

2.1 De tilladte lokationer på offentlig vej er omfattet af de normale kommunale rutiner omkring fx snerydning, fejning, renholdelse, belysning osv. Operatøren vil ikke overfor kommunen kunne stille specielle krav med hensyn til drift og vedligeholdelse af lokationerne. De tilladte lokationer vil fortsat være underkastet eventuelle gældende parkeringsrestriktioner, inkl. eventuel tidsbegrænsning og krav om betalingsparkering.

2.2. Operatøren forpligtes til at sikre ladestanderens funktionalitet. Københavns Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for Parkering skal kontaktes ved driftsstop som forventes at vare/viser sig

at være mere end 24 timer. Fejlrettelse af evt. fejl skal være påbegyndt indenfor 48 timer efter at fejlen er kommet til operatørens kendskab. Ved driftsstop i mere end 24 timer er operatøren ansvarlig for at udbedre fejl inden for en uge ved påbegyndelse af førstkommende hverdag.

a. Operatøren forpligtes herunder til at opretholde et fejlmeldingssystem, f.eks. web- eller mobilbaseret, der muliggør fejlmelding 24 timer i døgnet.

b. Ud af operatørens samlede antal ladestandere skal der være en opetid på minimum 98 % af tiden.

Funktionsdygtigheden konstateres på baggrund af en månedlig opgørelse, som operatøren indsender efter punkt 2.4., og hvor hver enkelt måned skal leve op til kravet om 98 % funktionsdygtighed. De i dette afsnit omhandlede forpligtelser finder ikke anvendelse i tilfælde af nedbrud i eldistributions-, telefon- eller mobiltelefonnettet, force majeure-situationer og/eller andre for operatøren upåregnelige situationer.

2.3 Tilladelsen omfatter ikke anden reklameudnyttelse end, at operatørens navn, telefonnummer, hjemmeside og andre kontaktinformationer, og/eller logo fremgår på standeren. Operatøren er berettiget til at forsyne ladestanderen med f.eks. oplysninger om betalingsmidler, herunder eksempelvis kreditkortudstederes logo o.lign. Reklamering herudover kræver indhentelse af særskilt tilladelse.

2.4 Operatøren er forpligtet til på halvårlig basis at oplyse kommunen om følgende:

- Ladestanderens modelnummer og aftagernummer.
- Hvornår der 'tankes' el.
- Hvor meget el der tankes.
- Hvilken tankningsform der vælges, såfremt operatøren tilbyder øvrige opladningsformer, som f.eks. grøn strøm eller tilsvarende.
- Hvilken betalingsform kunderne (evt. opdelt i kundesegmenter) vælger, f.eks. abonnement, mobilbetaling eller kontant.
- Hvad kunden/kundesegmenterne betaler for at lade.

Ugentligt ajourførte kWh-listepriser for kunder uden abonnement offentliggøres på operatørens hjemmeside.

Data fremsendes i januar og juli til Københavns Kommune, Center for Parkering i en overskuelig og letaf læselig form. Forretningsfølsomme data vil blive behandlet fortroligt af Københavns Kommune.

3. Tekniske krav

3.1 Operatøren forpligtes til at sikre alle borgere fair og lige mulighed for at anvende de installationer, der opsættes på offentligt areal. Der må ikke etableres tekniske, og (med virkning fra 1.12.2013)

betalingsløsningsmæssige eller prismæssige hindringer, der begrænser disse muligheder. Dog er operatøren ikke forpligtet at acceptere betaling i mønter og sedler, ligesom operatøren kan gøre brug, identifikation, betaling mv. betinget af brugerens anvendelse af almindelig app-teknologi. Prisfastsættelsen for at bruge standerne skal ikke nødvendigvis være den samme for medlemmer / abonnenter som for spontane kunder. Det indebærer bl.a., men ikke udelukkende, at

- a.** Ladestanderne ikke må begrænses til kun at kunne låses op med bestemte kort eller lignende fysiske genstande.
- b.** Operatøren forpligter sig til at opfylde EU-krav til roaming-aftaler og tekniske standarder, senest ved deres ikrafttrædelse i Danmark, for stik, spænding og andre relevante komponenter.
- c.** Operatøren forpligter sig til i hele den periode udstyret er opstillet at sikre kompatibilitet, således at alle elbiler, der kan tilsluttes Mode 3 IEC 62196-2 "Type 2" (også kaldet "Mennekes") ladeudtag, kan anvende ladestanderne. Hvert ladeudtag skal kunne lade 1-faset (op til 3,7 kW), og 3-faset (op til 11 kW). Alle moderne serieproducerede AC Mode 3 elbiler skal kunne oplades.
- d.** Ladestanderne skal give operatøren mulighed for identificering, validering og aktivering af brugerne gennem fx ID-kort, stik eller mobil app.

4. Økonomiske krav

4.1 Operatøren stiller anfordringsgaranti på 3.000 kr. pr. stander, som garanti for opfyldelsen af vilkårene i 5.2 og 5.3, herunder ved operatørens eventuelle konkurs.

5. Tilbagekaldelse af tilladelsen

5.1 Tilladelsen gælder for en periode på 10 år fra meddelelse om tilladelse. Kommunen kan opsige lokationsspecifikke tilladelser, såfremt det til disse anvendte areal eller arealer ønskes anvendt i forbindelse med vejformål, herunder eksempelvis større byrumsprojekter, trafikale ændringer mv.

5.2 Såfremt aftalen opsiges efter stk. 5.1, kan opsigelse ske med mindst seks måneders varsel. Inden for denne opsigelsesperiode er operatøren forpligtet til at nedtage sit udstyr og reetablere stedet til en tilstand svarende til det omkringliggende areal, både hvad angår oprindelige belægning og fundament, dog at fristen for så vidt angår gravearbejder regnes fra udstedelsen af kommunens i punkt 1.3. omhandlede gravetilladelse. Fjernelse af kabler mv. under jorden kan dog ikke forlanges udført, mens jorden er frossen.

5.3 Såfremt operatøren ikke længere ønsker at udnytte tilladelsen, fjerner operatøren alt udstyr fire uger efter at have varslet kommunen, og reetablerer områderne, dog at fristen for så vidt angår gravearbejder regnes fra udstedelsen af kommunens i punkt 1.3. omhandlede gravetilladelse. Fjernelse af kabler mv. under jorden kan

dog ikke forlanges udført, mens jorden er frossen. Ved arbejder i visse overfladebelægninger kan kommunen kræve, at overfladebelægninger reetableres af kommunen efter regning til operatøren. Efter kommunens godkendelse af reetableringen frigives den i stk. 4.1 nævnte garantiforpligtigelse.

5.4 Gennemfører operatøren ikke nedtagning og reetablering som nævnt i stk. 5.2 og 5.3, kan kommunen uden yderligere varsel nedtage udstyret og reetablere udstyret for operatørens regning.

5.5 Tilladelsen kan ikke overdrages uden kommunens samtykke. Kommunen orienteres ved større strukturelle ændringer, der indebærer overdragelse, og kommunen gives en indsigelsesfrist på to måneder. Overdragelse til operatørens helejede moder- eller datterselskaber, eller disses moder- eller datterselskaber mv., anses ikke for overdragelse, der kræver samtykke.

5.6 Disse betingelser for opsætning af ladestandere kan fra 1. januar 2015 ændres efter et år, efter forhandling mellem kommunen og operatøren.

5.7 Såfremt operatøren overtræder betingelserne i denne tilladelse, kan kommunen opsige aftalen ved følgende procedure:

- Kommunen meddeler skriftligt ved udsendelse af varselsbrev, at betingelserne er overtrådt. Dette medfører en frist på fire uger til at gennemføre de nødvendige fejludbedringer
- Hvis operatøren ikke ønsker at rette fejlen, skal dette meddeles skriftligt til kommunen indenfor fire uger fra modtagelsen af varselsbrevet.
- Såfremt fejlen ikke er rettet efter udløbet af fristen, kan kommunen udstede påbud om at operatøren nedtager udstyr og reetablerer stedet indenfor en ny fire ugers frist. Overskrides denne frist kan kommunen lade arbejdet udføre for operatørens regning.

5.8 Såfremt vilkårene i denne tilladelse groft tilsidesættes, vil tilladelsen blive tilbagekaldt med fire ugers varsel, hvis ikke tilsidesættelsen afhjælpes inden den i pkt. 5.7. bestemte frist (fire uger fra meddelelse herom til operatøren). Manglende overholdelse af vilkårene i stk. 1.4, 1.6, 2.2, 2.3 og 4.1 betragtes som grov misligholdelse. Det samme gælder de tekniske krav i stk. 3.1a, 3.1b, 3.1c og 3.1d. Gentagen manglende overholdelse af øvrige vilkår samt manglende vilje til at overholde øvrige vilkår efter påtale, betragtes som misligholdelse.

5.9 Såfremt tilladelsen ikke er udnyttet på en lokation inden seks måneder fra udstedelsesdato eller, hvis der skal graves, udstedelsen af kommunens i punkt 1.3. omhandlede tilladelse (seneste af disse to tidspunkter), bortfalder tilladelsen for så vidt angår denne lokation.

Gælder tilladelsen steder, som ikke kræver yderligere nedgravning af ledninger, skal ladestanderen opstilles inden to mdr. fra tilladelsens udstedelsesdato, ellers bortfalder tilladelsen.

5.10 I tilfælde af konkurs, og at konkursboet ikke nedtager anlægget for konkursboets regning, er Københavns Kommune berettiget til enten at nedtage udstyret for konkursboets regning eller betragte det som prisdømt, således at Københavns Kommune frit kan råde over installationen, herunder ladestander og kabler.